

IV. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

22. ΝΑΥΠΑΙΟΝ

Αρ. 3948

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴν
Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας

Ἀπάντησις εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 330 τῆς 22 Μαρτίου τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐγκύκλιον διαταγὴν τῆς.

Ἡ τοπικὴ συνήθεια ὥς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα εἶναι ὅλως δι' ὅλου σύμφωνος μὲ τὸν Νόμον. Τὰ γνήσια τέκνα ἐκληρονόμουν ἐξίσου ἄρρενα καὶ θήλεα, χωρὶς προνόμιον μεγαλητέρου ἢ μικροτέρου τὴν πατρικὴν καὶ μητρικὴν των περιουσίαν.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, δὲν ὑπάρχει καμμία τοπικὴ συνήθεια· οἱ γονεῖς ἀφίρουν πάντοτε τὴν περιουσίαν των εἰς τὰ τέκνα των ἐκτὸς ποσοτήτων τινῶν τὰς ὁποίας ἐπροσδιόριζον συνήθως διὰ τοὺς ἐνδεεῖς καὶ διὰ τὴν ἐκκλησίαν πρὸς ψυχικὴν των σωτηρίαν, ἀλλ' αὗται δὲν ὑπερέβαινον τὸ τρίτον τῆς περιουσίας των.

Ὡς πρὸς τὸ τρίτον, ἡ τοπικὴ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν.

Ὡς πρὸς τὸ τέταρτον, ἡ τοπικὴ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν Νόμον, μὲ τὰς ἐφεξῆς ὁμως τροπολογίας· ὁ ἐπιζὼν ἀνὴρ λαμβάνει δικαιωματικῶς τὸ νυμφικὸν σιγῶμα, τὸ ὁποῖον χρεωστικῶς φέρει εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον ἢ νύμφη· καὶ ἂν ἔχη κτήματα, τὰ ὁποῖα ἐκαλλιέργησεν ὁ ἀνὴρ ἐξ ἐπιστασίας του, λαμβάνει ἐν μέρος ἀπὸ τὸ εἰσόδημα ἐκείνου τοῦ ἔτους· ὥστε ἐπιζοῦσα (sic) γυνὴ λαμβάνει ὅλα τὰ δῶρα τὰ γνωριζόμενα ὑπὸ τὸ ὄνομα προγαμιαία δωρεὰ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς τροφῆς τῆς διὰ τὸ πένθιμον ἔτος, ἐὰν ἐντὸς αὐτοῦ δὲν ἔλθῃ εἰς ἄλλον γάμον.

Ὡς πρὸς τὸ πέμπτον· ἐφνυλάχθη πάντοτε ἀπαράβατος ὁ γραπτὸς Νόμος καὶ δὲν ὑπάρχει καμμία τοπικὴ συνήθεια.

Ὡς πρὸς τὸ ἕκτον καὶ ἑβδομον· ἐπεκράτησε τοπικὴ συνήθεια ὥστε ὅταν μία κόρη προικισθῇ ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτῆς γὰ μὴν ἔχει δικαίωμα γὰ ζητῇ μετὰ τὸν θάνατόν του κληρονομίαν· καὶ ἀποθανόντος πάλιν τοῦ πατρὸς ἐφνυλάττειτο εἰς τοὺς ἀδελφούς τὸ δικαίωμα γὰ προικοδοτοῦν τὰς κόρας, ἀδελφάς των, ὡς καὶ ὁ πατήρ, χωρὶς αὗται γὰ ζητοῦν σῶον τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὰς μέρος ἐκ τῆς πατρικῆς κληρονομίας· ἡ συνήθεια ὁμως αὕτη δὲν ἦτον ὑποχρεωτική· ἐὰν αἱ ἀδελφαὶ δὲν εὐχαριστῶντο εἰς τὴν προῖκα των καὶ ἐζήτουν τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἐκκλησίας, ἐβάλλετο τότε εἰς ἐνέργειαν ὁ ἀναφερόμενος γραπτὸς Νόμος.

Ὡς πρὸς τὸ ὄγδοον, ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν Νόμον μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως τούτου, ὅταν εἶναι σύμφωνον τὸ ἀνδρόγυνον, δύναται νὰ ἐκποιηθῇ ἢ προῖξ τῆς γυναικὸς εἴτε δι' ἀνάγκας ἰσχυρὰς τοῦ γάμου ἢ δὲ μή· αἱ ἀναφερόμεναι συνήθειαι πρὸ χρόνων ἱκανῶν ἐφυλάττοντο ὅχι μόνον εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ἐπαρχίας μας, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλας τὰς γειτνιαζούσας χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι γραπταί.

Καθυποβάλλων ὑπ' ὄψιν σας τὰς πληροφορίας ταύτας, εἰς τῶν ὁποίων τὴν σύνταξιν ἐσυμβουλευθήν καὶ τοὺς εἰδημονεστέρους καὶ γεροντιότερους τοῦ τόπου, χρεοστῶ νὰ πορθέσω¹ ὅτι αἱ τοπικαὶ αὗται συνήθειαι ὡς καὶ ὁ γραπτὸς Νόμος ἐφυλάττοντο, ὅταν ἡ ὑπόθεσις δὲν ἀνεφέρετο εἰς τὰ τουρκικὰ δικαστήρια, καθότι εἰς παρομοίαν περίστασιν ἐβάλλετο εἰς ἐνέργειαν ἡ ὀθωμανικὴ Νομοθεσία.

Ὑποσημειοῦμαι ἐπὶ πᾶσι μὲ βαθύτατον σέβας.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 14 Ἀπριλίου 1833

Ὁ εὐπειθέστατος ἐπαρχ. Εἰρηνοδ.

(Τ. Σ.) Λαβὶδ οἰκονομίδης

23. ΑΡΓΟΣ

Ἀριθ. 945

Τὸ ἐπαρχ. εἰρην. Ἀργους

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴν

Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 330 Διεκπεραιώσεως τῆς Διαταγῆς τῆς Γραμματείας ταύτης προσεκαλέσαμεν τοὺς εἰδημονεστέρους τῶν ἐνταῦθα πολιτῶν μετὰ τῶν ὁποίων συσκεφθέντες περὶ τῶν ἐνδιαλαμβανομένων ζητημάτων, σπεύδομεν νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψιν τῆς Γραμματείας ταύτης τὰς ἐφεξῆς πληροφορίες.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ α' ζήτημα περὶ κληρονομίας.

Περὶ τῆς κληρονομίας τῶν πατρικῶν πραγμάτων χωρὶς διαθήκην ἐξακολουθεῖτο πάντοτε τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου.

Ὅσον τὸ β'.

Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐγίνετο καὶ ἀφήνουν οἱ γονεῖς κατ' ἰσομοιρίαν ὅλους τοὺς υἱοὺς των κληρονόμους, ἀφήνοντες ἐν τ' αὐτῷ ὅσον μέρος ἤθελον διὰ ψυχικά των ἂν κατὰ περίστασιν οἱ γονεῖς εἶχον κανὲν τῶν τέκνων των ἀχρείας διαγωγῆς τὸ ἔκαμνεν ἀπόκληρον, ἀλλὰ σπανίως συνέβαινε.

Ὅσον τὸ γ'.

Πάντοτε ἐφυλάχθη ὁ Νόμος ἀπαρασαλεύτως ὡς ὑπάρχει.

¹ Γρφ. προσθέσω.